

KONWENCJA nr 119

Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca zabezpieczenia maszyn,

przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1963 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 25 czerwca 1963 roku została przyjęta w Genewie na czterdziestej siódmej sesji Konferencji Ogólnej Międzynarodowej Organizacji Pracy Konwencja nr 119 dotycząca zabezpieczenia maszyn.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 6 stycznia 1977 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *w. z. J. Czyrek*

(Tekst konwencji jest zamieszczony w załączniku do niniejszego numeru.)

Przekład.

KONWENCJA nr 119

dotycząca zabezpieczenia maszyn.

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy, zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 5 czerwca 1963 roku na swej czterdziestej siódmej sesji;

postanowiwszy przyjąć niektóre wnioski dotyczące zakazu sprzedaży, wynajmowania i używania maszyn pozbawionych odpowiednich urządzeń ochronnych, która to sprawa stanowi czwarty punkt porządku dziennego sesji;

postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formę konwencji międzynarodowej,

przyjmuje dnia dwudziestego piątego czerwca tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego trzeciego roku niniejszą konwencję, która otrzyma nazwę Konwencji o zabezpieczeniu maszyn, 1963.

Część I. Postanowienia ogólne.

Artykuł 1

1. Wszystkie maszyny nowe lub używane, które są poruszane siłą inną niż siła ludzka, są uważane za maszyny, do których stosuje się postanowienia niniejszej konwencji.

2. Właściwa władza w każdym kraju określi, czy i w jakim stopniu maszyny nowe lub używane, poruszane siłą ludzką, grożą niebezpieczeństwem dla zdrowia pracowników i powinny być uważane za maszyny, do których stosuje się postanowienia niniejszej konwencji. Decyzje takie będą podejmowane po przeprowadzeniu konsultacji z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami zainteresowanych pracodawców i pracowników. Inicjatywa takiej konsultacji może być podjęta przez którąkolwiek z tych organizacji.

3. Postanowienia niniejszej konwencji mają zastosowanie do:

- a) będących w ruchu pojazdów drogowych lub pojazdów na szynach tylko w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa personelu obsługującego;
- b) ruchomych maszyn rolniczych tylko w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa pracowników, których zatrudnienie związane jest z tymi maszynami.

Część II. Sprzedaż, wynajmowanie, odstępowanie w inny sposób i ekspozycja.

Artykuł 2

1. Sprzedaż i wynajmowanie maszyn, których niebezpieczne części wymienione w ustępach 3 i 4 niniejsze-

go artykułu są pozbawione odpowiednich urządzeń ochronnych, będą zakazane przez ustawodawstwo krajowe lub niedopuszczane za pomocą innych równie skutecznych środków.

2. Odstępowanie w inny sposób i ekspozycja maszyn, których niebezpieczne części wymienione w ustępach 3 i 4 niniejszego artykułu są pozbawione odpowiednich urządzeń ochronnych, będą w zakresie ustalonym przez właściwą władzę zakazane przez ustawodawstwo krajowe lub niedopuszczane za pomocą innych równie skutecznych środków. Jednakże czasowe usunięcie urządzeń ochronnych w czasie ekspozycji maszyny w celach pokazowych nie będzie uważane za naruszenie niniejszego postanowienia, pod warunkiem że zostaną podjęte odpowiednie środki ostrożności w celu ochrony osób przed jakimkolwiek niebezpieczeństwem.

3. Wszelkiego typu śruby dociskowe, sworznie i kliny, jak też inne wystające elementy na ruchomych częściach maszyn, które mogą również stanowić zagrożenie dla osób stykających się z tymi elementami, kiedy są w ruchu, i które będą określone przez właściwą władzę, będą tak skonstruowane, wpuszczane lub zabezpieczane, aby zapobiec tym zagrożeniom.

4. Wszelkiego typu koła zamachowe, koła zębate, stożki i cylindry cierne, wałki rozrządu, koła pasowe, pasy, łańcuchy, wałki zębate, przekładnie ślimakowe, wały korbowe i prowadnice ślizgowe oraz osie — wały (łącznie z ich zakończeniami) i inne mechanizmy transmisyjne, które mogą stanowić również zagrożenie dla osób stykających się z tymi elementami, kiedy są one w ruchu, i które będą określone przez właściwą władzę, będą tak skonstruowane lub zabezpieczone, ażeby zapobiec tym zagrożeniom. Urządzenia sterownicze maszyn będą tak skonstruowane lub zabezpieczone, ażeby zapobiec wszelkim zagrożeniom.

Artykuł 3

1. Postanowienia artykułu 2 nie mają zastosowania do maszyn lub ich niebezpiecznych elementów wymienionych w tym artykule, które:

- a) z powodu swej budowy zapewniają takie samo bezpieczeństwo, jakie posiadałyby przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń ochronnych;
- b) są przeznaczane do zainstalowania lub usytuowania w taki sposób, że dzięki ich zainstalowaniu lub usytuowaniu zapewniają takie samo bezpieczeństwo, jakie posiadałyby przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń ochronnych.

2. Maszyny skonstruowane w ten sposób, że warunki przewidziane w artykule 2 ustępy 3 i 4 nie byłyby całkowicie spełnione podczas czynności konserwacyjnych,

smarowania, wymiany części roboczych i regulowania, pod warunkiem jednak, że czynności te mogą być wykonywane zgodnie z przyjętymi normami bezpieczeństwa — nie będą z tej tylko przyczyny objęte zakazem sprzedaży, wynajmowania, odstępowania w inny sposób lub ekspozycji, przewidzianym w ustępach 1 i 2 wymienionego artykułu.

3. Postanowienia artykułu 2 nie stanowią przeszkody w sprzedaży maszyn ani w ich odstępowaniu w inny sposób w celu magazynowania, oddania na złom lub do remontu. Jednakże maszyny te po okresie magazynowania lub remontu nie będą sprzedawane, wynajmowane, odstępowane w inny sposób lub wystawiane, jeżeli nie spełniają warunków przewidzianych w artykule 2.

Artykuł 4

Obowiązek stosowania postanowień artykułu 2 będzie spoczywał na sprzedającym, wynajmującym lub na osobie, która odstępuje maszyny w inny sposób albo na wystawcy, jak również, w odpowiednich wypadkach, zgodnie z ustawodawstwem krajowym, na pełnomocnikach tych osób. Taki sam obowiązek spoczywa również na producencie, który maszyny sprzedaje, wynajmuje, odstępuje w inny sposób lub je wystawia.

Artykuł 5

1. Każdy Członek może przewidzieć czasowe odstępnie od postanowień artykułu 2.

2. Warunki i czas trwania tego czasowego odstąpienia, który nie może przekroczyć 3 lat począwszy od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do zainteresowanego Członka, będą określone przez ustawodawstwo krajowe lub w inny równie skuteczny sposób.

3. W celu stosowania niniejszego artykułu właściwa władza będzie zasięgała opinii najbardziej reprezentatywnych organizacji zainteresowanych pracodawców i pracowników, a w razie potrzeby również organizacji producentów.

Część III. Używanie.

Artykuł 6

1. Używanie maszyn, w których jakkolwiek niebezpieczny element, włącznie z częściami roboczymi (strefa operacji), pozbawiony jest odpowiednich urządzeń ochronnych, będzie zakazane przez ustawodawstwo krajowe lub niedopuszczone w inny równie skuteczny sposób. Gdyby jednak zakaz ten nie mógł być w pełni przestrzegany bez uniemożliwienia używania maszyny, zakaz ten będzie stosowany w takiej mierze, w jakiej pozwala na to używanie maszyny.

2. Maszyny będą zabezpieczone w sposób zapewniający przestrzeganie przepisów krajowych i norm w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Artykuł 7

Obowiązek stosowania postanowień artykułu 6 spoczywa na pracodawcy.

Artykuł 8

1. Postanowienia artykułu 6 nie mają zastosowania do maszyn lub do elementów maszyn, które z powodu swej budowy, instalacji lub usytuowania zapewniają takie samo bezpieczeństwo, jakie posiadałyby przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń ochronnych.

2. Postanowienia artykułu 6 i artykułu 11 nie stanowią przeszkody w wykonywaniu czynności konserwacyjnych, smarowania, wymiany części roboczych lub regulowania maszyn albo elementów maszyn, wykonywanych zgodnie z przyjętymi normami bezpieczeństwa.

Artykuł 9

1. Każdy Członek może przewidzieć czasowe odstąpienie od postanowień artykułu 6.

2. Warunki i czas trwania tego czasowego odstąpienia, który nie może przekroczyć 3 lat począwszy od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do zainteresowanego Członka, będą określone przez ustawodawstwo krajowe lub w inny równie skuteczny sposób.

3. W celu stosowania niniejszego artykułu właściwa władza będzie zasięgała opinii najbardziej reprezentatywnych organizacji zainteresowanych pracodawców i pracowników.

Artykuł 10

1. Pracodawca podejmie środki w celu zapoznania pracowników z ustawodawstwem krajowym dotyczącym zabezpieczenia maszyn i poinformuje ich w odpowiedni sposób o niebezpieczeństwach związanych z użytkowaniem maszyn, jak również o środkach ostrożności, które należy stosować.

2. Pracodawca ustanowi i będzie utrzymywał takie warunki otoczenia, ażeby pracownicy zatrudnieni przy maszynach, do których stosuje się niniejsza konwencja, nie byli narażeni na żadne niebezpieczeństwo.

Artykuł 11

1. Żaden pracownik nie powinien używać maszyny, jeżeli urządzenia ochronne, w jakie jest ona zaopatrzona, nie znajdują się na miejscu. Nie można wymagać od żadnego pracownika używania maszyny, jeżeli urządzenia ochronne, w jakie jest ona zaopatrzona, nie znajdują się na miejscu.

2. Żaden pracownik nie powinien wyłączać działania urządzeń ochronnych, w jakie zaopatrzona jest maszyna, której używa. Urządzenia ochronne, w jakie zaopatrzona jest maszyna, której ma używać pracownik, nie powinny być wyłączane.

Artykuł 12

Ratyfikacja niniejszej konwencji nie będzie naruszała praw pracowników wynikających z krajowego ustawodawstwa o zabezpieczeniu społecznym lub ubezpieczeniu społecznym.

Artykuł 13

Postanowienia niniejszej części konwencji, które dotyczą obowiązków pracodawców i pracowników, mają zastosowanie do pracowników niezależnych, jeżeli zdecyduje o tym właściwa władza i w ustalonym przez nią zakresie.

W celu stosowania niniejszej części konwencji określenie „pracodawca” oznacza w razie potrzeby pełnomocnika pracodawcy w znaczeniu przyjętym przez ustawodawstwo krajowe.

Część IV. Środki stosowania.

Artykuł 15

1. Należy podjąć wszelkie konieczne środki, łącznie z postanowieniami o odpowiednich sankcjach karnych, w celu zapewnienia skutecznego stosowania postanowień niniejszej konwencji.

2. Każdy Członek, który ratyfikuje niniejszą konwencję, zobowiązuje się zlecić właściwej służbie inspekcyjnej prowadzenie kontroli w zakresie stosowania postanowień konwencji lub sprawdzać, czy odpowiednia inspekcja jest wykonywana.

Artykuł 16

Wszelkie przepisy ustawodawstwa krajowego realizujące postanowienia niniejszej konwencji będą opracowane przez właściwą władzę po zasięgnięciu opinii najbardziej reprezentatywnych organizacji zainteresowanych pracodawców i pracowników oraz w razie potrzeby organizacji producentów.

Część V. Zakres stosowania.

Artykuł 17

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosują się do wszystkich dziedzin działalności gospodarczej, chyba że Członek ratyfikujący konwencję ograniczy jej stosowanie w drodze oświadczenia załączonego do jego ratyfikacji.

2. W razie takiego oświadczenia ograniczającego stosowanie niniejszej konwencji:

- a) postanowienia konwencji będą stosowane przynajmniej do przedsiębiorstw lub dziedzin działalności gospodarczej, które właściwa władza, po przeprowadzeniu konsultacji ze służbą inspekcji pracy i najbardziej reprezentatywnymi organizacjami zainteresowanych pracodawców i pracowników, uzna za użytkowników dużej ilości maszyn; inicjatywa w sprawie takiej konsultacji może być podjęta przez którąkolwiek z tych organizacji;
- b) Członek wskaże w swych sprawozdaniach, przedstawianych na podstawie artykułu 22 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, jaki postęp został osiągnięty w celu szerszego stosowania postanowień konwencji.

3. Każdy Członek, który sporządził oświadczenie zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, może w każdym czasie anulować je całkowicie lub częściowo przez późniejsze oświadczenie.

Część VI. Postanowienia końcowe.

Artykuł 18

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zostanie poinformowany o formalnych ratyfikacjach niniejszej konwencji w celu ich zarejestrowania.

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacje zostaną zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego.

2. Wejdzie ona w życie po upływie dwunastu miesięcy od zarejestrowania przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji niniejszej konwencji przez dwóch Członków.

3. Następnie niniejsza konwencja wejdzie w życie w stosunku do każdego Członka po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 20

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięciu lat od daty początkowego wejścia jej w życie aktem przekazanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero po upływie jednego roku od daty jego zarejestrowania.

2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję i który w ciągu jednego roku po upływie dziesięcioletniego okresu wymienionego w poprzednim ustępie nie skorzysta z możliwości wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym artykule, będzie związany konwencją na nowy okres dziesięciu lat i następnie będzie mógł wypowiedzieć niniejszą konwencję po upływie każdego okresu dziesięcioletniego, z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 21

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji i aktów wypowiedzenia, o których został poinformowany przez Członków Organizacji.

2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiej przekazanej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę wejścia w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 22

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy udzieli Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, w celu zarejestrowania zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, wyczerpujących informacji o wszystkich ratyfikacjach i aktach wypowiedzenia, jakie zarejestrował zgodnie z postanowieniami poprzednich artykułów.

Artykuł 23

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy, w każdym przypadku, gdy uzna to za potrzebne, przedstawi Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej konwencji i rozpatrzy, czy należy wpisać na porządek dzienny konferencji sprawę całkowitej lub częściowej jej rewizji.

Artykuł 24

1. W razie przyjęcia przez Konferencję nowej konwencji, wprowadzającej całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji, i jeśli nowa konwencja nie stanowi inaczej:

- a) ratyfikacja przez Członka nowej konwencji wprowadzającej rewizję spowoduje z mocy samego prawa, bez względu na postanowienia artykułu 20, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej konwencji z zastrzeżeniem, że nowa konwencja wprowadzająca rewizję wejdzie w życie,
- b) począwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji wprowadzającej rewizję niniejsza konwencja przestanie być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza konwencja pozostanie w każdym razie w mocy, w swej formie i treści dla tych Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji wprowadzającej rewizję.

Artykuł 25

Teksty angielski i francuski niniejszej konwencji są jednakowo autentyczne. Powyższy tekst jest autentycznym tekstem konwencji przyjętej należycie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy na jej czterdziestej siódmej sesji, która odbyła się w Genewie i została ogłoszona za zamkniętą w dniu dwudziestego szóstego czerwca 1963 r.

Na dowód czego w dniu dwudziestym siódmym czerwca 1963 roku złożyli swe podpisy:

Przewodniczący Konferencji
Eric Dreyer

Dyrektor Generalny
Międzynarodowego Biura Pracy
David A. Morse

Convention 119

CONVENTION CONCERNANT LA PROTECTION DES MACHINES.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,
Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau interna-
tional du Travail, et s'y étant réunie le 5 juin 1963, en sa quarante-
septième session ;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à l'inter-
diction de la vente, de la location et de l'utilisation des machines
dépourvues de dispositifs de protection appropriés, question qui
constitue le quatrième point à l'ordre du jour de la session ;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une
convention internationale,

adopte, ce vingt-cinquième jour de juin mil neuf cent soixante-trois, la
convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur la protection des
machines, 1963 :

PARTIE I. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 1

1. Toutes les machines, neuves ou d'occasion, mues par une force autre
que la force humaine sont considérées comme des machines aux fins de
l'application de la présente convention.

2. L'autorité compétente dans chaque pays déterminera si et dans quelle
mesure des machines, neuves ou d'occasion, mues par la force humaine
présentent des dangers pour l'intégrité physique des travailleurs et doivent
être considérées comme des machines aux fins d'application de la présente
convention. Ces décisions seront prises après consultation des organisations
les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés. L'ini-
tiative de la consultation peut être prise par l'une quelconque de ces organi-
sations.

3. Les dispositions de la présente convention :

- a) ne s'appliquent aux véhicules routiers ou se déplaçant sur rails, lorsqu'ils
sont en mouvement, que dans la mesure où la sécurité du personnel de
conduite est en cause ;
- b) ne s'appliquent aux machines agricoles mobiles que dans la mesure où
la sécurité des travailleurs dont l'emploi est en rapport avec ces machines
est en cause.

**PARTIE II. VENTE, LOCATION, CESSION A TOUT AUTRE TITRE
ET EXPOSITION**

Article 2

1. La vente et la location de machines dont les éléments dangereux,
spécifiés aux paragraphes 3 et 4 du présent article, sont dépourvus de dispo-
sitifs de protection appropriés, doivent être interdites par la législation
nationale ou empêchées par d'autres mesures tout aussi efficaces.

2. La cession à tout autre titre et l'exposition de machines dont les éléments dangereux, spécifiés aux paragraphes 3 et 4 du présent article, sont dépourvus de dispositifs de protection appropriés, doivent, dans la mesure déterminée par l'autorité compétente, être interdites par la législation nationale ou empêchées par d'autres mesures tout aussi efficaces. Toutefois, l'enlèvement provisoire, pendant l'exposition d'une machine, des dispositifs de protection, aux fins de démonstration, ne sera pas considéré comme une infraction à la présente disposition, à condition que les précautions appropriées soient prises pour protéger les personnes contre tout risque.

3. Tous les boulons, vis d'arrêt et clavettes, ainsi que telles autres pièces, formant saillie sur les parties mobiles des machines, qui seraient susceptibles également de présenter des dangers pour les personnes entrant en contact avec ces pièces — lorsque celles-ci sont en mouvement — et qui seraient désignées par l'autorité compétente, doivent être conçus, noyés ou protégés de façon à prévenir ces dangers.

4. Tous les volants, engrenages, cônes ou cylindres de friction, cames, poulies, courroies, chaînes, pignons, vis sans fin, bielles et coulisseaux, ainsi que les arbres (y compris leurs extrémités) et autres organes de transmission qui seraient susceptibles également de présenter des dangers pour les personnes entrant en contact avec ces éléments — lorsque ceux-ci sont en mouvement — et qui seraient désignés par l'autorité compétente, doivent être conçus ou protégés de façon à prévenir ces dangers. Les commandes des machines doivent être conçues ou protégées de façon à prévenir tout danger.

Article 3

1. Les dispositions de l'article 2 ne s'appliquent pas aux machines ou à leurs éléments dangereux spécifiés audit article qui :

- a) offrent, du fait de leur construction, une sécurité identique à celle que présenteraient des dispositifs de protection appropriés ;
- b) sont destinés à être installés ou placés de manière que, du fait de leur installation ou de leur emplacement, ils offrent une sécurité identique à celle que présenteraient des dispositifs de protection appropriés.

2. Des machines construites de telle façon que les conditions prévues aux paragraphes 3 et 4 de l'article 2 ne seraient pas pleinement remplies pendant les opérations d'entretien, de graissage, de changement des parties travaillantes et de réglage — à condition toutefois que ces opérations puissent être effectuées conformément aux normes usuelles de sécurité — ne seront pas, de ce simple fait, visées par l'interdiction de vente, de location, de cession à tout autre titre ou d'exposition, prévue aux paragraphes 1 et 2 dudit article.

3. Les dispositions de l'article 2 ne font pas obstacle à la vente ni à la cession à tout autre titre de machines pour les entreposer, les mettre au rebut ou les remettre en état. Toutefois, ces machines ne doivent pas être vendues, louées, cédées à tout autre titre ou exposées, après leur entreposage ou leur remise en état, à moins qu'elles ne remplissent les conditions prévues à l'article 2.

Article 4

L'obligation d'appliquer les dispositions de l'article 2 doit incomber au vendeur, au loueur, à la personne qui cède la machine à tout autre titre ou à l'exposant, ainsi que, dans les cas appropriés, conformément à la législation nationale, à leurs mandataires respectifs. Le fabricant qui vend, loue, cède à tout autre titre ou expose des machines aura la même obligation.

Article 5

1. Tout Membre peut prévoir une dérogation temporaire aux dispositions de l'article 2.

2. Les conditions et la durée de cette dérogation temporaire, qui ne peut dépasser trois ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente convention pour le Membre intéressé, doivent être déterminées par la législation nationale ou par d'autres mesures tout aussi efficaces.

3. Aux fins de l'application du présent article, l'autorité compétente doit consulter les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés, ainsi que, le cas échéant, les organisations de fabricants.

PARTIE III. UTILISATION

Article 6

1. L'utilisation de machines dont l'un quelconque des éléments dangereux, y compris les parties travaillantes (zone d'opération), est dépourvu de dispositifs de protection appropriés, doit être interdite par la législation nationale ou empêchée par d'autres mesures tout aussi efficaces. Toutefois, lorsque cette interdiction ne peut être pleinement respectée sans empêcher l'utilisation de la machine, elle doit néanmoins s'appliquer dans toute la mesure où cette utilisation le permet.

2. Les machines doivent être protégées de façon que la réglementation et les normes nationales de sécurité et d'hygiène du travail soient respectées.

Article 7

L'obligation d'appliquer les dispositions de l'article 6 doit incomber à l'employeur.

Article 8

1. Les dispositions de l'article 6 ne s'appliquent pas aux machines ou aux éléments de machines qui, du fait de leur construction, de leur installation ou de leur emplacement, offrent une sécurité identique à celle que présenteraient des dispositifs de protection appropriés.

2. Les dispositions de l'article 6 et de l'article 11 ne font pas obstacle aux opérations d'entretien, de graissage, de changement des parties travaillantes ou de réglage des machines ou éléments de machines, effectuées conformément aux normes usuelles de sécurité.

Article 9

1. Tout Membre peut prévoir une dérogation temporaire aux dispositions de l'article 6.

2. Les conditions et la durée de cette dérogation temporaire, qui ne peut dépasser trois ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente convention pour le Membre intéressé, doivent être déterminées par la législation nationale ou par d'autres mesures tout aussi efficaces.

3. Aux fins de l'application du présent article, l'autorité compétente doit consulter les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés.

Article 10

1. L'employeur doit prendre des mesures pour mettre les travailleurs au courant de la législation nationale concernant la protection des machines et doit les informer, de manière appropriée, des dangers résultant de l'utilisation des machines, ainsi que des précautions à prendre.

2. L'employeur doit établir et maintenir des conditions d'ambiance telles que les travailleurs affectés aux machines visées par la présente convention ne courent aucun danger.

Article 11

1. Aucun travailleur ne doit utiliser une machine sans que les dispositifs de protection dont elle est pourvue soient en place. Il ne pourra être demandé à aucun travailleur d'utiliser une machine sans que les dispositifs de protection dont elle est pourvue soient en place.

2. Aucun travailleur ne doit rendre inopérants les dispositifs de protection dont est pourvue la machine qu'il utilise. Les dispositifs de protection dont est pourvue une machine destinée à être utilisée par un travailleur ne doivent pas être rendus inopérants.

Article 12

La ratification de la présente convention n'affectera pas les droits qui découlent pour les travailleurs des législations nationales de sécurité sociale ou d'assurances sociales.

Article 13

Les dispositions de la présente partie de la convention qui ont trait aux obligations des employeurs et des travailleurs s'appliquent, si l'autorité compétente en décide ainsi et dans la mesure fixée par elle, aux travailleurs indépendants.

Article 14

Aux fins de l'application de la présente partie de la convention, le terme « employeur » désigne également, le cas échéant, le mandataire de l'employeur au sens où l'entend la législation nationale.

PARTIE IV. MESURES D'APPLICATION

Article 15

1. Toutes mesures nécessaires, y compris des mesures prévoyant des sanctions appropriées, doivent être prises en vue d'assurer l'application effective des dispositions de la présente convention.

2. Tout Membre qui ratifie la présente convention s'engage à charger des services d'inspection appropriés du contrôle de l'application de ses dispositions, ou à vérifier qu'une inspection adéquate est assurée.

Article 16

Toute législation nationale donnant effet aux dispositions de la présente convention doit être élaborée par l'autorité compétente après consultation des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés, ainsi que, le cas échéant, des organisations de fabricants.

PARTIE V. CHAMP D'APPLICATION

Article 17

1. Les dispositions de la présente convention s'appliquent à tous les secteurs d'activité économique, à moins que le Membre ratifiant la convention n'en restreigne l'application par une déclaration annexée à sa ratification.

2. Dans le cas d'une déclaration restreignant ainsi l'application des dispositions de la présente convention :

- a) les dispositions de la convention doivent s'appliquer au moins aux entreprises ou aux secteurs d'activité économique que l'autorité compétente, après consultation des services de l'inspection du travail et des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés, considère comme utilisant des machines dans une mesure importante ; l'initiative de la consultation peut être prise par l'une quelconque desdites organisations ;
- b) le Membre doit indiquer, dans ses rapports à soumettre en vertu de l'article 22 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, quels ont été les progrès réalisés en vue d'une plus large application des dispositions de la convention.

3. Tout Membre qui a fait une déclaration conformément au paragraphe 1 ci-dessus peut, en tout temps, l'annuler totalement ou partiellement, par une déclaration ultérieure.

PARTIE VI. DISPOSITIONS FINALES

Article 18

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 19

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 20

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

Article 21

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 22

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies, aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 23

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail présentera à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et examinera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 24

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement :

- a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 20 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur ;
- b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 25

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.

Le texte qui précède est le texte authentique de la convention dûment adoptée par la Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail dans sa quarante-septième session qui s'est tenue à Genève et qui a été déclarée close le 26 juin 1963.

EN FOI DE QUOI ont apposé leurs signatures, ce vingt-septième jour de juin 1963 :

*The President of the Conference,
Le Président de la Conférence,*

ERIC DREYER.

*The Director-General of the International Labour Office,
Le Directeur général du Bureau international du Travail,*

DAVID A. MORSE.